

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ઉત્તમ સિંહ દુગલ એન્ડ કંપની લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

યુનાઇટેડ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય

(સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ) નં. ૧૨૫૧૧/૧૯૯૯)

૮ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૦

[એસ. રાજેન્દ્ર બાબુ અને શિવરાજ વી. પાટિલ, ન્યાયમૂર્તિઓ]

ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ : ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬.

કબૂલાત-તેના પર ચુકાદો-પ્રતિવાદીએ તેના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સના ઠરાવ અને સભાની કાર્યવાહી નોંધ (મિનિટ્સ)માં જવાબદારી સ્વીકારી-સદર ઠરાવ વાદીને મોકલવામાં આવેલ-પ્રતિવાદીએ સોગંદનામું (એફિડેવિટ-ઇન-ઓપોઝિશન) દાખલ કરેલ જેમાં સદર જવાબદારીનો ઇનકાર કરવામાં આવેલ નહોતો-કોર્ટે ઠેરવેલ કે, જ્યારે કબૂલાતનું કથન અદાલત સમક્ષ લાવવામાં આવે

અને પક્ષકારને તે કબૂલાત સ્પષ્ટ કરવાની પૂરતી તક આપવામાં આવે પરંતુ અદાલત તેને સ્વીકારે નહીં, ત્યારે તે કબૂલાતના આધારે હુકમનામું પસાર કરી શકાય છે-ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળની અરજી અને તેના જવાબના સોગંદનામામાં ઉપસ્થિત કરવામાં આવેલી દલીલો/પ્લીડિંગ્સના આધારે તારણ કાઢી શકાય છે-તેથી, હાઇકોર્ટે સ્વીકૃત દાવા સંબંધે હુકમનામું પસાર કરીને યોગ્ય કરેલ છે.

કબૂલાતના પ્રકારો-કોર્ટે ઠેરવેલ કે, કેસના સંજોગોમાં, ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળ કયા પ્રકારની કબૂલાતો આવરી લેવાય છે તે વિચારવું જરૂરી નથી.

ધ એવિડન્સ એક્ટ, ૧૮૭૨ : કલમો ૧૮ થી ૨૩.

કબૂલાતના પ્રકારો-કોર્ટે ઠેરવેલ કે, કબૂલાતો ઘણા પ્રકારની હોય છે-તે વાસ્તવિક હોઈ શકે છે જેમ કે પ્લીડિંગ્સમાં અથવા પ્રશ્નાવલી (ઇન્ટરોગેટરીઝ)ના જવાબમાં અથવા પ્લીડિંગ્સમાં ઇનકાર ન કરવાથી ગર્ભિત હોઈ શકે છે.

કાયદાઓનું અર્થઘટન :

બાહ્ય સહાય-હેતુઓ અને કારણોનું કથન-તેનો ઉપયોગ-કોર્ટે ઠેરવેલ કે, ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ ના અર્થને અયોગ્ય રીતે સંકુચિત કરવો જોઈએ નહીં કારણ કે આ રુલનો ઉદ્દેશ્ય પક્ષકારને ઝડપી ચુકાદો મેળવવા સક્ષમ બનાવવાનો છે.

શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગો :

"અન્યથા" ("Otherwise")-તેનો અર્થ-ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ ના ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ ના સંદર્ભમાં.

અરજદાર-કંપનીને એક યુનિવર્સિટી માટે વિદ્યાર્થીઓના ડોર્મિટરીઝ/ડાઇનિંગ હોલના બાંધકામની કામગીરી સોંપવામાં આવી હતી. સામાવાળા-બેંકોએ સદર પ્રોજેક્ટ માટે ધિરાણ આપવા માટે એક કન્સોર્ટિયમ તરીકે કામ કર્યું હતું. સામાવાળા નં. ૧ એ અરજદાર પાસેથી અમુક નાણાંની વસૂલાત તેમજ અન્ય અમુક દાદ મેળવવા માટે હાઇકોર્ટમાં દાવો દાખલ કર્યો હતો અને સદર દાવામાં, તેના દાવાના એક ભાગ સંબંધે કબૂલાતના આધારે ચુકાદો મેળવવા માટે ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળ અરજી પણ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

સદર અરજીમાં સામાવાળા નં. ૧ એ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ ના રોજનો ઠરાવ અને અરજદાર-કંપનીના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની સભાની મિનિટ્સ પર આધાર રાખ્યો હતો જેના દ્વારા અરજદારે સામાવાળા નં. ૧ પ્રત્યે અમુક ચોક્કસ રકમ સંબંધે પોતાની જવાબદારી સ્પષ્ટપણે સ્વીકારી હતી. સદર ઠરાવ અને સભાની કાર્યવાહી નોંધ પણ વાંચીને મોકલવામાં આવ્યા હતા.

અરજદારે હાઇકોર્ટ સમક્ષ વિરોધ દર્શાવતું સોગંદનામું (એફિડેવિટ-ઇન-ઓપોઝિશન) દાખલ કર્યું હતું જેમાં તેણે ઠરાવમાં પોતાની દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાતને સ્પષ્ટ કરી ન હતી. અરજીમાં એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ઠરાવ અને સભાની મિનિટ્સ એ રેકર્ડની બાબતો છે. હાઇકોર્ટે અરજી મંજૂર કરી

અને સ્વીકૃત દાવા માટે હુકમનામું પસાર કર્યું. તેથી આ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી.

અરજદાર વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળની કબૂલાતો પ્લીડિંગ્સ (દલીલો/બયાનો) દરમિયાન થયેલી હોવી જોઈએ; કબૂલાતોની અસર માત્ર દાવાની સુનાવણી (ટ્રાયલ) સમયે જ ધ્યાને લેવાની હોય છે; કબૂલાતોને ઓર્ડર ૮ રુલ ૫(૧) સાથે વાંચવી પડે; અદાલતે આવી કબૂલાત પર આધાર રાખનાર પક્ષકારને તેનો કેસ સ્વતંત્ર રીતે સાબિત કરવા જણાવવું જોઈએ અને પ્લીડિંગ્સ દરમિયાન અથવા 'અન્યથા' કરવામાં આવેલી 'કબૂલાત' અભિવ્યક્તિને સાથે વાંચવી જોઈએ અને 'અન્યથા' શબ્દપ્રયોગનું અર્થઘટન એજુસ્ટેમ જેનેરીસ તરીકે કરવું જોઈએ.

અરજી રદ કરતાં, આ કોર્ટે ઠેરવેલ કે:

૧.૧. ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ ના ઓર્ડર ૧૨ ના રુલ ૬ માં સુધારો કરતી વખતે દર્શાવવામાં આવેલા હેતુઓ અને કારણોમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે "જ્યાં દાવાની રકમ સ્વીકારવામાં આવી હોય, ત્યાં કોર્ટને વાદીની તરફેણમાં ચુકાદો આપવાની અને સ્વીકૃત દાવા પર હુકમનામું પસાર કરવાની હકૂમત છે. આ નિયમનો ઉદ્દેશ્ય પક્ષકારને પ્રતિવાદીની કબૂલાત મુજબ વાદી જે દાદ માટે હકદાર છે તે હદ સુધી ઓછામાં ઓછો ઝડપી ચુકાદો મેળવવા સક્ષમ બનાવવાનો છે." [૧૯૫-એફ]

૧.૨. આ કોર્ટે રુલ ૬ ના અર્થને અયોગ્ય રીતે સંકુચિત કરવો જોઈએ નહીં કારણ કે તેનો ઉદ્દેશ્ય પક્ષકારને ઝડપી ચુકાદો મેળવવા સક્ષમ બનાવવાનો છે. જ્યાં સામા પક્ષકારે સ્પષ્ટ કબૂલાત કરી હોય જે પ્રથમ પક્ષકારને સફળ થવા હકદાર બનાવે છે, ત્યાં તે લાગુ થવો જોઈએ અને જ્યાં હકીકતોની એવી સ્પષ્ટ કબૂલાત હોય કે જેના આધારે આવી કબૂલાત કરનાર પક્ષકાર માટે સફળ થવું અશક્ય હોય ત્યાં પણ તે લાગુ થવો જોઈએ. [૧૯૫-૭]

૨. એવી દલીલ સ્વીકારી શકાય નહીં કે બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની સભાના ઠરાવો અથવા મિનિટ્સ, તેના પર પસાર કરાયેલ ઠરાવ અને સદર ઠરાવ સામાવાળા બેંકને મોકલતો પત્ર એ પ્લીડિંગ સમાન ન ગણાય અથવા આ નિયમના વ્યાપમાં ન આવી શકે કારણ કે આવા કથનો પ્લીડિંગ્સ દરમિયાન અથવા અન્યથા કરવામા આવ્યા નથી. જ્યારે કોઈ પક્ષકાર સમક્ષ કથન કરવામાં આવે છે અને ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજી દ્વારા જવાબદારીની કબૂલાત દર્શાવતું આવું કથન કોર્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવે છે અને સામા પક્ષકારને સદર કબૂલાત સ્પષ્ટ કરવાની પૂરતી તક મળે છે અને જો આવી સ્પષ્ટતા કોર્ટ દ્વારા સ્વીકારવામાં ન આવે, તો ટ્રાયલ કોર્ટ હુકમનામું પસાર કરવાનો ઇનકાર કરવા માટે લાયક નથી. વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે જણાવ્યું છે કે બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની સભાની કાર્યવાહીમાં કરાયેલું કથન અને મોકલેલ પત્ર તેમજ પ્લીડિંગ્સ જ્યારે સાથે વાંચવામાં આવે, ત્યારે તે અસંદિગ્ધ અને સ્પષ્ટ

કબૂલાત તરફ દોરી જાય છે, જેમાં માત્ર જે હદ સુધી કબૂલાત કરવામાં આવી છે તેટલી જ બાબત વિવાદમાં છે. અને કોર્ટની ફરજ હતી કે તે તેનો નિર્ણય કરે અને હુકમનામું આપે. આ અભિગમ ક્ષતિરહિત છે. [૧૯૫-એચ; ૧૯૬-એ-સી]

૩. સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળની અરજીમાં વિરોધ દર્શાવતા સોગંદનામામાં જે જણાવવામાં આવ્યું છે તે એ છે કે, રેકર્ડ પરની બાબતો સિવાય અને તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ ના પત્રમાંથી જે જણાય છે તે સિવાય તમામ વિપરીત આક્ષેપો વિવાદિત છે અને તેનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે. આ કથનનો સ્પષ્ટ અર્થ એ થાય છે કે અરજદાર તેમાં જે નોંધાયેલું છે તેના એક પણ શબ્દનો ઇનકાર કરતો નથી અને જે ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે તે તેનાથી વિપરીત આક્ષેપોનો છે. આ ઇનકાર ઉડાઉ છે અને વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ એ ઠેરવવામાં સંપૂર્ણપણે વાજબી છે કે દસ્તાવેજોની સામગ્રીની સ્પષ્ટ કબૂલાત છે અને જે બાબતનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે તે કબૂલાતની માત્રા છે, પરંતુ સ્વીકૃત જવાબદારીમાં વધારો થયો છે. [૧૯૬-ઈ-જી]

૪. સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ માં 'અન્યથા' શબ્દપ્રયોગનો સંદર્ભ લીધા વિના પણ, સદર નિયમ હેઠળની અરજીઓ અને કબૂલાતનો સ્પષ્ટ પુનરોચ્ચાર કરતા જવાબના સોગંદનામાના સ્વરૂપમાં કેસમાં ઉપસ્થિત

કચ્છેલ પ્લીડિંગ્સના આધારે વર્તમાન કેસમાં તારણ કાઢી શકાય છે.

[૧૯૬-એચ]

શિખરચંદ વિરુદ્ધ બારી બાઈ, એ.આઈ.આર. (૧૯૭૪) એમ.પી. ૭૫,
માન્ય રાખવામાં આવેલ.

નગુબાઈ અમ્માલ વિરુદ્ધ બી. શામ રાવ, [૧૯૫૬] એસ.સી.આર.
૪૫૧; બલરાજ તનેજા વિરુદ્ધ સુનીલ મદન, [૧૯૯૯] ૮ એસ.સી.સી. ૩૯૬;
પાંડમ ટી કંપની લિમિટેડ, બાબતમાં એ.આઈ.આર. (૧૯૭૪) કલકત્તા ૧૭૦;
સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ મિડલેન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, એ.આઈ.આર. (૧૯૮૮)
દિલ્લી ૧૫૩ અને યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ ફિરોઝ એન્ડ કંપની,
એ.આઈ.આર. (૧૯૬૨) જે એન્ડ કે ૬૬, લાગુ ન પડતા હોવાનું ઠેરવવામાં
આવેલ.

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસ્ડિક્શન : સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ)
નં. ૧૨૫૧૧/૧૯૯૯.

એ.પી.ડી. નં. ૧૦૧/૧૯૯૪ માં કલકત્તા હાઈકોર્ટના તારીખ ૧.૯.૧૯૯૮
ના ચુકાદા અને હુકમ સામે.

હાજર રહેલા પક્ષકારો વતી દુષ્યંત એ. દવે, અશોક એચ. દેસાઈ, પ્રશાંત
કુમાર, સુશ્રી નીતિ દીક્ષિત, એસ.કે. મહેતા, ધ્રુવ મહેતા, સુશ્રી શોભા, કે.એન.
બાલગોપાલ, સી.એન. શ્રી કુમાર, એ.પી. મુકુંદન અને મહેન્દ્ર સિંહ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ રાજેન્દ્ર બાબુ દ્વારા આપવામાં આવેલ.

આ અરજી કલકત્તા હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા સામે દાખલ કરવામાં આવી છે જેણે ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજરના ઓર્ડર ૧૨, રુલ ૬ હેઠળ જોગવાઈ કર્યા મુજબ કબૂલાતના આધારે ચુકાદો આપવાની સામાવાળાની અરજી પર હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા રૂ. ૧૦૧૫.૫૦ લાખની રકમ માટે પસાર કરેલા હુકમનામાની પુષ્ટિ કરી હતી. દાવા તરફ દોરી જતી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

ટ્રાન્સઓરિએન્ટ એન્જિનિયરિંગ કંપની લિમિટેડે બગદાદ યુનિવર્સિટી, ઈરાક માટે વિદ્યાર્થીઓના ડોર્મિટરીઝ/ડાઇનિંગ હોલના બાંધકામનો સબ-કોન્ટ્રાક્ટ આપ્યો હતો. સામાવાળા નં. ૧ થી ૩ એ સદર પ્રોજેક્ટ માટે ધિરાણ આપવા કન્સોર્ટિયમ તરીકે કામ કર્યું હતું. અમુક વિવાદો ઉપસ્થિત થતાં અરજદારે સામાવાળા બેંકો સામે દાવા દાખલ કર્યા કે ઉધાર પાડવામાં આવેલ રકમો ગેરકાયદેસર છે વગેરે. ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક (આઈઓબી) એ અમુક રકમની વસૂલાત માટે દાવો દાખલ કર્યો હતો અને તેમાં ઓરિજિનલ સાઈડ રૂલ્સના પ્રકરણ ૧૩-એ હેઠળ કરવામાં આવેલી અરજી કલકત્તા હાઈકોર્ટે ફગાવી દીધી હતી અને સદર દાવામાં સુધારા દ્વારા સામાવાળા નં. ૧ અને ૩ બેંકો તેમજ ઇ.સી.જી.સી. ને પણ પક્ષકાર તરીકે જોડવામાં આવ્યા હતા. સામાવાળા નં. ૧ એ અમુક રકમની વસૂલાત તેમજ અન્ય અમુક દાદ માટે દાવો દાખલ કર્યો હતો અને સદર દાવામાં, કબૂલાતના આધારે ચુકાદા માટેની અરજી મંજૂર કરવામાં

આવી હતી. તેના પરની અપીલ અસફળ રહેતાં, આ અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.

કબૂલાતના આધારે ચુકાદા માટે પ્રથમ સામાવાળા-બેંક દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી દાવાના દાવાના માત્ર એક ભાગને જ આવરી લે છે. પ્રથમ સામાવાળા-બેંકે (૧) પરિશિષ્ટ 'સી', 'ડી' અને 'ઈ' ના સંદર્ભમાં ૩૧ માર્ચ, ૧૯૮૯ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે અરજદારના બેલેન્સ શીટ પર; (૨) ૩૦ મે, ૧૯૯૦ ના રોજ યોજાયેલી બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની સભાની કાર્યવાહી નોંધ (મિનિટ્સ) પર, જેમાં સભામાં થયેલી ચર્ચા અને તેના પરિણામે પતી ગયેલા માની શકાય તેવા મુદ્દાઓની નોંધ લેવામાં આવી હતી; (૩) ૩૦ મે, ૧૯૯૦ ના રોજ યોજાયેલી બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની સભાના ઠરાવ અને મિનિટ્સ મોકલતા તારીખ ૪ જૂન, ૧૯૯૦ ના પત્ર પર આધાર રાખ્યો હતો.

૩૦ મે, ૧૯૯૦ ના રોજ યોજાયેલી સભાની સદર મિનિટ્સમાં નીચે મુજબ જણાવવામાં આવ્યું હતું:-

"એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો કે:

યુનાઈટેડ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, કનોટ સર્કસ શાખા, નવી દિલ્હી દ્વારા અગાઉ મંજૂર કરાયેલી કુલ રૂ. ૧૭.૪૫ કરોડની ધિરાણ મર્યાદા ચાલુ રાખવા સંમતિ આપવાના અવેજમાં અને નીચે વિગતવાર જણાવ્યા મુજબ બાકી લેણાં ધરાવતા વિવિધ ઉધાર ખાતાઓનું સંચાલન ચાલુ રાખવા બેંક

સંમત થઈ હોવાના અવેજમાં, કંપની તેની સામે બેંક દ્વારા જરૂરી હોય તેવા નવા દસ્તાવેજોનો સેટ યોગ્ય રીતે કરી આપવા સંમત થાય છે.

કંપનીના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર શ્રી હરચરણ સિંહ દુગલને સદર દસ્તાવેજો કરી આપવા અધિકૃત કરવામાં આવે છે અને તેના પર કંપનીની સત્તાવાર મહોર લગાવવામાં આવે.

એવો પણ ઠરાવ કરવામાં આવે છે કે કંપની તેના કેશ ક્રેડિટ ખાતામાં ૦૧.૦૮.૧૯૮૯ ના રોજ ઉધારેલી રૂ. ૩,૦૮,૦૧,૦૦૦ ની રકમ સામે વાંધો ઉઠાવે છે, જે વ્યાજ સહિત ૩૧.૦૩.૧૯૯૦ ના રોજ રૂ. ૩,૬૦,૬૨,૫૭૯ થાય છે.

કંપની નીચે દર્શાવેલ વિગતો મુજબ પોતાની જવાબદારી સ્વીકારે છે:

પ્રકાર	હાલમાં મંજૂર રકમ (રૂ. લાખમાં)	બાકી રકમ (રૂ. લાખમાં)
કેશ લિમિટ/ઓડી	૬૫.૦૦	૧૦૧.૧૬
ઇનલેન્ડ ગેરંટી	૪૦૧.૩૧	૨૩.૧૮
બગદાદ ગેરંટી	૧૦૮૨.૬૦	૭૯૩.૭૩
જોઈન ગેરંટી	૨૦૯.૩૦	૧૦૧.૮૫
ટર્મ લોન	૫.૦૦	શૂન્ય

લોન એકાઉન્ટ	શૂન્ય	૧૬.૮૮
કુલ	૧૭૪૫.૦૭	૧૦૩૬.૮૦

વધુમાં, વિદેશી ટૂંકિયામણ દરમાં ફેરફારને કારણે જોડન ગેરંટી હેઠળ બાકી નીકળતી રકમમાં આશરે રૂ. ૨૧ લાખનો તફાવત આવ્યો છે જે ઉપર દર્શાવેલ વિગતોમાં પ્રતિબિંબિત થતો નથી."

ઉપરોક્ત ઠરાવની નકલ તારીખ ૪ જૂન, ૧૯૯૦ ના પત્રમાં દર્શાવ્યા મુજબ નીચેની નોંધ સાથે વાદીને મોકલવામાં આવી હતી:

"(એ) અમે રૂ. ૩,૬૦,૬૨,૫૭૯ ની ઉધાર નોંધને બહાલી આપતા નથી, જે ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક દ્વારા કરવામાં આવેલી ગેરકાયદે ચૂકવણી સામે તમારા દ્વારા બિનઅધિકૃત રીતે ૩૧.૩.૧૯૯૦ સુધીના વ્યાજ સહિત અમલમાં મુકાયેલ ગેરંટીમાં તમારો હિસ્સો દર્શાવે છે. અમે તેમની પાસેથી અમને મળેલ કાનૂની નોટિસના આપેલા જવાબની નકલ બીડી રદ્યા છીએ. આ જવાબ સ્વયં-સ્પષ્ટ છે. તમે સંમત થશો કે આટલી મોટી રકમની સદર ચૂકવણી કરતાં પહેલાં અમારો સંદર્ભ લેવો જોઈતો હતો.

(બી) જનપથ શાખાનું રૂ. ૪,૦૩,૮૨૦ ની રકમનું લોન એકાઉન્ટ સ્વીકારવામાં આવતું નથી અને તેનો સંપૂર્ણ ઇનકાર કરવામાં આવે છે. અમે તમારી જનપથ શાખાને બગદાદ માટેની કંવર્ટિબલ લોન વ્યાજ

સહિત સંપૂર્ણ ચૂકવી દીધી છે. તમારા ખાતાવહીમાં ઉધાર એ ભારતીય રિઝર્વ બેંકના નિર્દેશ મુજબ જનપથ શાખા દ્વારા ઘટાડેલા વ્યાજ દરનો અમલ ન કરવાને કારણે છે. તેમની વિનંતી પર આરબીઆઈ પરિપત્રની નકલ તેમને આપવામાં આવી હતી અને તમને પણ મોકલવામાં આવી હતી.

(સી) નવા દસ્તાવેજો એ વિચારણા હેઠળ કરવામાં આવ્યા છે કે અમને મંજૂર મર્યાદાઓ જેવી છે તેવી ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવે. રૂ. ૩,૬૦,૬૨,૫૭૯ ની ઉધાર નોંધ અને તેના પરના વ્યાજની નોંધોને અમારા બોર્ડના ઠરાવમાં પુષ્ટિ કરાયેલ વાસ્તવિક બાકી રકમ સાથે કોઈ સંબંધ રહેશે નહીં.

(ડી) લગભગ બે વર્ષ પહેલાં અમને ક્યારેય જણાવ્યા વગરના કારણોસર અમારી ઇનલેન્ડ ગેરંટી મર્યાદાઓ પર બિનસત્તાવાર રોક લગાવી દેવામાં આવી હતી. આમ, તમે નવા કામોના ટેન્ડર માટે બિડ બોન્ડ વગેરે માટે નવી ગેરંટી આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને તેના કારણે કંપનીનો બાંધકામ સાધનોનો વિશાળ કાફલો અને પ્રશિક્ષિત કર્મચારીઓ છેલ્લા દોઢ વર્ષથી ફરજિયાતપણે નવરા બેસી રહ્યા હતા."

અરજદારોએ નીચે મુજબની દલીલો રજૂ કરવા વિરોધ દર્શાવતું સોગંદનામું (એક્ઝિડેવિટ-ઇન-ઓપોઝિશન) દાખલ કર્યું હતું:

૧. પ્રતિવાદી નં. ૧ નો દાવો મુદતવીત્યો છે;

૨. તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ નો ઠરાવ એવી શરતે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો કે ઇનલેન્ડ ગેરંટી મર્યાદા પુનઃ શરૂ કરવામાં આવશે અને શરત પૂર્ણ ન થતાં ઠરાવ બંધનકર્તા રહ્યો નથી;

૩. પ્રતિવાદી નં. ૧ નો દાવો સીપીસીની કલમ ૧૦ હેઠળ સ્થગિત થવાને પાત્ર હતો કારણ કે દાવામાંનો વિવાદિત મુદ્દો અન્ય પક્ષકારો દ્વારા દાખલ કરાયેલા અગાઉના દાવાઓમાં પણ સીધો અને નોંધપાત્ર રીતે વિવાદમાં હતો;

૪. પ્રતિવાદી નં. ૧ નો દાવો પક્ષકારોના અયોગ્ય જોડાણના કારણે ખામીયુક્ત છે.

પ્રતિવાદીઓએ વધુમાં એવી દલીલ કરી હતી કે, જ્યાં સુધી તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ ના ઠરાવ અને તારીખ ૪.૬.૧૯૯૦ ના પત્રનો સંબંધ છે, તે એ અસર ધરાવે છે કે તે રેકર્ડની બાબતો છે અને તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ ના પત્રમાંથી જે જણાય છે તે સિવાય તમામ વિપરીત આક્ષેપો વિવાદિત છે અને તેનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે. ૩૦ માર્ચ ૧૯૯૦ ના રોજ રૂ. ૧૦,૧૫,૮૦,૦૯૦ ની હદ સુધી અરજદાર પ્રત્યે પ્રથમ સામાવાળાની કોઈ જવાબદારીની કબૂલાત હોવાનો સ્પષ્ટ ઇનકાર કરવામાં આવે છે અથવા જવાબદારીની સદર કથિત કબૂલાત પછી અરજદારનો દાવો વધ્યો છે અને તે હવે ખોટી રીતે આક્ષેપ કર્યા મુજબ રૂ. ૨૪ કરોડથી વધુ છે, જો તેવો કોઈ દાવો હોય તો પણ તેનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે.

સુનાવણી વખતે એવું જણાય છે કે નીચે મુજબની દલીલ કરવામાં આવી હતી:

૧. વાદી દ્વારા પ્રતિવાદીઓ પાસેથી માંગવામાં આવેલી રકમ એ કન્સોર્ટિયમ કરારનો ભાગ હતી જે હેઠળ ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક, યુનાઇટેડ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને એક્ઝિમ બેંક પ્રતિવાદી નં. ૧ ને ૫૦:૨૫:૨૫ ના પ્રમાણમાં નાણાં ધીરવા સંમત થઈ હતી. એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંકે કન્સોર્ટિયમ દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૧ ને ધીરવામાં આવેલી તમામ રકમની વસૂલાત માટે પ્રતિવાદીઓ સામે દાવો દાખલ કર્યો હતો અને સદર દાવો હજુ પેન્ડિંગ હતો, તેથી, તેઓ આ દાવો દાખલ કરવા અને પ્રતિવાદી નં. ૧ સામે સ્વતંત્ર દાવો કરવાથી પ્રતિબંધિત હતા.

૨. ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક દ્વારા દાખલ કરાયેલા દાવામાં તે જ દસ્તાવેજોના આધારે પ્રકરણ ૧૩-એ હેઠળ આખરી ચુકાદા માટે ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક દ્વારા અરજી કરવામાં આવી હતી જેના પર વાદી આધાર રાખવા માંગતો હતો. વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે તેને ફગાવી દીધી હતી.

૩. કબૂલાત પછી ચૂકવણી કરવામાં આવી હતી અને દાવો દાખલ કરતા પહેલાં ૧૯૯૩ માં જ લોન પાછી ખેંચવામાં આવી હતી.

જ. દાવામાં ઘણા દાવાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે જે સંબંધે મદ્રાસ હાઈકોર્ટમાં અન્ય દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી, રકમ વસૂલ કરી શકાતી નથી.

પ. વાદીનો દાવો એક્સપોર્ટ ક્રેડિટ ગેરંટી કોર્પોરેશન દ્વારા આપવામાં આવેલી કાઉન્ટર ગેરંટી હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યો હતો અને તેના દ્વારા વાદીને કરવામાં આવેલી ચૂકવણીની મર્યાદા સુધી દાવો પ્રતિવાદી નં. ૧ ના સ્તરે ટકી શકે તેમ નહોતો.

ઙ. દાવામાંના પ્રતિવાદીઓએ અલગ દાવો દાખલ કર્યો હતો જેમાં તેણે અમુક રાહતોની માંગણી કરી હતી જે દાવામાં વાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા દાવાને રદબાતલ કરી દેશે.

વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે શોધી કાઢ્યું કે દસ્તાવેજોની સામગ્રીની અસંદિગ્ધ કબૂલાત છે અને જેનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે તે કબૂલાતની માત્રા અને સ્વીકૃત જવાબદારીમાં થયેલો વધારો છે.

વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે એવો મત અપનાવ્યો કે સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨, રુલ ૬ ની પૂર્વશરતો આ કેસમાં સંતોષાઈ હતી અને તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ ના બોર્ડના ઠરાવના સાદા વાંચન પર કોઈ શંકા રહી શકતી નથી કે અરજદારે બેંક પ્રત્યેની પોતાની જવાબદારીની સ્પષ્ટ, અસંદિગ્ધ અને બિનશરતી સ્વીકૃતિ આપી હતી. ઠરાવની ભાષા દર્શાવે છે કે વપરાયેલ શબ્દપ્રયોગ એવો છે કે 'કંપની નીચે દર્શાવેલ વિગતો મુજબ પોતાની જવાબદારી સ્વીકારે છે' અને ત્યારબાદ

અરજદાર-કંપની દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલી રકમની વિગતો દર્શાવવામાં આવી હતી. વિદ્વાન સિંગલ જજે અરજદારના સોગંદનામામાં કરવામાં આવેલા કથનનો પણ સંદર્ભ આપ્યો હતો જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ નો ઠરાવ અને તારીખ ૪.૬.૧૯૯૦ નો પત્ર રેકર્ડની બાબતો હતી અને તેમાંથી જે જણાય છે તે સિવાયના અન્ય આક્ષેપોનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને વિદ્વાન જજે અવલોકન કર્યું કે, આ બાબત સ્પષ્ટપણે અરજદાર દ્વારા જવાબદારીની કબૂલાત સમાન હતી. અન્ય દલીલોની પણ વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા ચકાસણી કરવામાં આવી હતી અને તેઓનો એવો મત હતો કે કોઈપણ દલીલ અરજદારને પોતાના દ્વારા આપવામાં આવેલી મર્યાદા સુધીની કબૂલાત પરનું હુકમનામું ટાળવા સક્ષમ બનાવતી નથી. ટ્રાયલ જજે દાવાની તારીખથી ચૂકવણી સુધી વાર્ષિક ૧૯.૫% ના દરે વ્યાજ સાથે રૂ. ૧૦,૧૫,૮૦,૦૯૦ ની રકમ માટે હુકમનામું મંજૂર કર્યું, અને વાદી દ્વારા કરાયેલા અન્ય દાવાઓ સંબંધે દાવાની કાર્યવાહી આગળ ચલાવવાનો નિર્દેશ આપ્યો.

અપીલ પર, ડિવિઝન બેન્ચે આ જ હકીકતો નોંધી અને એ પણ નોંધ્યું કે અપીલકર્તાની વિગતો અને જે વિગતો સંબંધે કબૂલાત પર ચુકાદો માંગવામાં આવ્યો હતો તેની વચ્ચેનો કોઈ તફાવત, જો હોય તો, તે ટ્રાયલ જજ સમક્ષ વિરોધ દર્શાવતા સોગંદનામામાં કે તેની દલીલોમાં પડકારનો વિષય બનાવવામાં આવ્યો નહોતો અને તેને હિસાબી વિસંગતતાનો મુદ્દો ગણાવ્યો જે અપીલના તબક્કે ઉપસ્થિત કરી શકાય નહીં અને તેથી અપીલ રદ કરી.

અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ 'કબૂલાતો' શીર્ષક હેઠળ આવે છે અને કબૂલાત પરનો ચુકાદો સામા પક્ષકારને જો કોઈ કબૂલાત કરવામાં આવી હોય તો તે સ્પષ્ટ કરવાની યોગ્ય તક આપ્યા પછી જ આપી શકાય; આવી કબૂલાત માત્ર પ્લીડિંગ્સ દરમિયાન જ થયેલી હોવી જોઈએ અન્યથા સામા પક્ષકારને આવી કબૂલાત સ્પષ્ટ કરવાની તક મળશે નહીં; જો કે જોગવાઈમાં એવું લખ્યું છે કે કોર્ટ દાવાના કોઈપણ તબક્કે યોગ્ય જણાય તેવો હુકમ કરી શકે છે પરંતુ કબૂલાતની અસર, જો કોઈ હોય તો, માત્ર સુનાવણી સમયે જ ધ્યાને લઈ શકાય; પ્લીડિંગ્સમાંની કબૂલાત પણ સીપીસીના ઓર્ડર ૮ રુલ ૫(૧) સાથે વાંચવી પડશે અને કોર્ટે આવી કબૂલાતના આધારે હુકમ કે ચુકાદો આપવા તરફ આગળ વધવું જરૂરી નથી પરંતુ આવી કબૂલાત પર આધાર રાખનાર પક્ષકારને તેનો કેસ સ્વતંત્ર રીતે સાબિત કરવા જણાવવું જોઈએ; અન્ય દાવાઓની પેન્ડન્સી દરમિયાન અને કેસમાં ઉપસ્થિત કરાયેલી દલીલોના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં લેતાં, ટ્રાયલ પહેલાં રાહત આપવી બિલકુલ અનુમતિપાત્ર નથી જેવું કે વર્તમાન કેસમાં કરવામાં આવ્યું છે; પ્લીડિંગ્સ દરમિયાન અથવા અન્યથા કરવામાં આવેલી 'કબૂલાતો' શબ્દપ્રયોગને સાથે વાંચવો પડશે અને 'અન્યથા' શબ્દપ્રયોગનું અર્થઘટન એજુસ્ટેમ જેનેરીસ તરીકે કરવું પડશે.

ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજરનો ઓર્ડર ૧૨, રુલ ૬ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૬. કબૂલાતો પર ચુકાદો.-(૧) જ્યાં પ્લીડિંગમાં અથવા અન્યથા, મૌખિક રીતે કે લેખિતમાં હકીકતની કબૂલાતો કરવામાં આવી હોય, ત્યાં કોર્ટ દાવાના કોઈપણ તબક્કે, કોઈપણ પક્ષકારની અરજી પર અથવા પોતાની મેળે અને પક્ષકારો વચ્ચેના અન્ય કોઈપણ પ્રશ્નના નિર્ણયની રાહ જોયા વિના, આવી કબૂલાતોને ધ્યાનમાં રાખીને યોગ્ય જણાય તેવો હુકમ કરી શકે છે અથવા તેવો ચુકાદો આપી શકે છે.

(૨) જ્યારે પણ પેટા-નિયમ (૧) હેઠળ ચુકાદો જાહેર કરવામાં આવે ત્યારે ચુકાદા અનુસાર હુકમનામું તૈયાર કરવામાં આવશે અને હુકમનામા પર તે તારીખ રહેશે જે તારીખે ચુકાદો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો."

આ નિયમ ૧૯૭૬ ના સુધારા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેમાં નોંધપાત્ર સુધારો કરવામાં આવ્યો છે. સદર નિયમમાં સુધારો કરતી વખતે દર્શાવેલા હેતુઓ અને કારણોમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે "જ્યાં દાવો સ્વીકારવામાં આવે છે, ત્યાં કોર્ટને વાદીની તરફેણમાં ચુકાદો આપવાની અને સ્વીકૃત દાવા પર હુકમનામું પસાર કરવાની હકૂમત છે. આ નિયમનો ઉદ્દેશ્ય પક્ષકારને પ્રતિવાદીની કબૂલાત મુજબ વાદી જે દાદ માટે હકદાર છે તે હદ સુધી ઓછામાં ઓછો ઝડપી ચુકાદો મેળવવા સક્ષમ બનાવવાનો છે." આપણે આ નિયમના અર્થને અયોગ્ય રીતે સંકુચિત કરવો જોઈએ નહીં કારણ કે તેનો ઉદ્દેશ્ય પક્ષકારને ઝડપી ચુકાદો મેળવવા સક્ષમ બનાવવાનો છે. જ્યાં સામા પક્ષકારે સ્પષ્ટ કબૂલાત કરી હોય જે અગાઉના પક્ષકારને સફળ થવા માટે હકદાર બનાવે

છે, ત્યાં તે લાગુ થવો જોઈએ અને જ્યાં હકીકતોની એવી સ્પષ્ટ કબૂલાત હોય કે જેના આધારે આવી કબૂલાત કરનાર પક્ષકાર માટે સફળ થવું અશક્ય હોય ત્યાં પણ તે લાગુ થવો જોઈએ.

ત્યારબાદ એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની સભાના ઠરાવો અથવા મિનિટ્સ, તેના પર પસાર થયેલ ઠરાવ અને સામાવાળા બેંકને સદર ઠરાવ મોકલતો પત્ર એ પ્લીડિંગ સમાન ન ગણાય અથવા નિયમના વ્યાપમાં ન આવી શકે કારણ કે આવા કથનો પ્લીડિંગ્સ દરમિયાન અથવા અન્યથા કરવામાં આવ્યા નથી. જ્યારે કોઈ પક્ષકાર સમક્ષ કથન કરવામાં આવે છે અને ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજી દ્વારા જવાબદારીની કબૂલાત દર્શાવતું આવું કથન કોર્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવે છે અને સામા પક્ષકારને સદર કબૂલાત સ્પષ્ટ કરવાની પૂરતી તક હોય છે અને જો આવી સ્પષ્ટતા કોર્ટ દ્વારા સ્વીકારવામાં ન આવે, તો અમને નથી લાગતું કે ટ્રાયલ કોર્ટ હુકમનામું પસાર કરવાનો ઇનકાર કરવા માટે લાયક છે. અમે દાવાના આધાર અને ટ્રાયલ કોર્ટે તેની સાથે જે રીતે વ્યવહાર કર્યો છે તેનો ઉદ્દેશ કર્યો છે. જ્યારે ટ્રાયલ જજ જણાવે છે કે બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની સભાની કાર્યવાહીમાં કરાયેલું કથન અને મોકલેલ પત્ર તેમજ પ્લીડિંગ્સ જ્યારે સાથે વાંચવામાં આવે ત્યારે અસંદિગ્ધ અને સ્પષ્ટ કબૂલાત તરફ દોરી જાય છે જેમાં માત્ર જે હદ સુધી કબૂલાત કરવામાં આવી છે તેટલી જ બાબત વિવાદમાં છે. અને કોર્ટની ફરજ હતી કે તે તેનો નિર્ણય કરે અને હુકમનામું આપે. અમે માનીએ છીએ કે આ અભિગમ ક્ષતિરહિત છે.

ટ્રાયલ જજ સમક્ષ, તે સંજોગો સંબંધે કોઈ પ્લીડિંગ નહોતું અને સ્પષ્ટતા તો બિલકુલ નહોતી કે જેમાં સદર કબૂલાત કરવામાં આવી હતી જેથી તેને જવાબદારી ઉપસ્થિત કરતી કબૂલાતોની શ્રેણીમાંથી બહાર લઈ જઈ શકાય. બીજી તરફ, સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજીના જવાબમાં પ્લીડિંગ્સ દરમિયાન જે જણાવવામાં આવ્યું છે તે વલણ સ્પષ્ટપણે વિપરીત છે. ૩૦ મે, ૧૯૯૦ ના રોજ યોજાયેલ બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની મિનિટ્સ દરમિયાન કથનો કરવામાં આવ્યા હતા જેનો અમે અગાઉ વિગતવાર ઉલ્લેખ કર્યો છે. કોર્ટ સમક્ષ ઉપસ્થિત કરાયેલ પ્લીડિંગ્સમાં, સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલા દાવાના બિનવિવાદિત ભાગ સંબંધે સ્પષ્ટ કથન કરવામાં આવ્યું છે. તારીખ ૪ જૂન, ૧૯૯૦ ના પત્રમાં તારીખ ૩૦ મે, ૧૯૯૦ ના ઠરાવને મોકલવાના આ પાસાના સંબંધમાં, સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ હેઠળની અરજીમાં વિરોધ દર્શાવતા સોગંદનામામાં જે જણાવવામાં આવ્યું છે તે એ છે કે, રેકર્ડ પરની બાબતો સિવાય અને તારીખ ૩૦ મે, ૧૯૯૦ ના પત્રમાંથી જે જણાય છે તે સિવાય તમામ વિપરીત આક્ષેપો વિવાદિત છે અને તેનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે. આ કથનનો સ્પષ્ટ અર્થ એ થશે કે અરજદાર તેમાં જે નોંધાયેલું હતું તેના એક પણ શબ્દનો ઇનકાર કરતો નથી અને જે ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે તે તેનાથી વિપરીત આક્ષેપોનો છે. ઇનકાર ઉડાઉ છે અને વિદ્વાન જજ એ ઠેરવવામાં સંપૂર્ણપણે વાજબી છે કે દસ્તાવેજોની સામગ્રીની અસંદિગ્ધ કબૂલાત છે અને જેનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે તે કબૂલાતની માત્રા છે પરંતુ જવાબદારીમાં થયેલો વધારો સ્વીકારવામાં આવ્યો છે.

સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨ ના રુલ ૬ માં 'અન્યથા' શબ્દપ્રયોગનો સંદર્ભ લીધા વિના પણ, આપણે તે નિયમ હેઠળની અરજીઓ અને કબૂલાતનો સ્પષ્ટ પુનરોચ્ચાર કરતા જવાબના સોગંદનામાના સ્વરૂપમાં કેસમાં ઉપસ્થિત પ્લીડિંગ્સના આધારે વર્તમાન કેસમાં તારણ કાઢી શકીએ છીએ. જો એમ હોય, તો 'અન્યથા' શબ્દપ્રયોગનું અર્થઘટન બિનજરૂરી બની જાય છે.

અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે આ કોર્ટના નગુબાઈ અમ્માલ અને અન્ય વિરુદ્ધ બી. શામ રાવ અને અન્ય, ૧૯૫૬ એસ.સી.આર. ૪૫૧ ના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો કે કબૂલાત ક્યારે પ્રસ્તુત બને છે. નગુબાઈ અમ્માલ (ઉપરોક્ત) જે આ વિષય પર પ્રમાણભૂત દાખલો છે તે જણાવે છે કે માત્ર અલગ સંદર્ભમાં કરવામાં આવેલી લેખિત કબૂલાતને કારણે આવી કબૂલાત પ્રસ્તુત બની શકતી નથી જો તેને કરનાર પક્ષકાર પાસે તેની વાજબી સ્પષ્ટતા હોય. પરંતુ વર્તમાન કેસમાં તેવી સ્થિતિ બિલકુલ નથી. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે વધુમાં બલરાજ તનેજા અને અન્ય વિરુદ્ધ સુનીલ મદન અને અન્ય, ૧૯૯૯ (૮) એસ.સી.સી. ૩૯૬ ના નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કર્યો જેમાં કોર્ટ લિખિત જવાબ દાખલ ન કરવાની અસર અને શું માત્ર તે જ આધારે હુકમનામું પસાર કરી શકાય તે કેસ સાથે સંબંધિત હતી. તે સ્પેસિફિક પરફોર્મન્સ માટેનો દાવો હતો અને એવું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું કે વિગતવાર ચુકાદો લખ્યા વિના પણ તે મંજૂર કરી શકાય નહીં અને ધ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજરની વિવિધ જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો અને સામ્યતાના આધારે ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો હતો અને રઝિયા બેગમ વિરુદ્ધ સાહેબઝાદી અનવર બેગમ,

[૧૯૫૯] એસ.સી.આર. ૧૧૧ ના સિદ્ધાંતનો ઉલ્લેખ કરીને જણાવ્યું હતું કે ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ ને સીપીસીના ઓર્ડર ૮ ના રુલ ૫ ના પરંતુક સાથે વાંચવો જોઈએ. તે કેસમાં જે નોંધવામાં આવ્યું હતું તે એ હતું કે સ્પેસિફિક રિલીફ એક્ટ, ૧૮૭૭ ની કલમ ૪૨ અને કલમ ૪૩ દ્વારા શાસિત કેસોમાં, પ્રતિવાદી દ્વારા દાવાની માત્ર કબૂલાત પર કોર્ટ માંગેલી જાહેરાત મંજૂર કરવા બંધાયેલી નથી જો કોર્ટ પાસે કબૂલાત ઉપરાંત સ્પષ્ટ પુરાવા માટે આગ્રહ રાખવાનું કારણ હોય. જાહેરાતત્મક હુકમનામાનું પરિણામ માત્ર પક્ષકારો પર જ નહીં પરંતુ આવનારી પેઢીઓ પર પણ દરજ્જો પ્રદાન કરે છે અને તેથી તે કબૂલાતના નિયમ પર આપી શકાય નહીં અને તેથી, કબૂલાતથી સ્વતંત્ર પુરાવા રજૂ કરવાનો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો હતો. વર્તમાન કેસમાં તેવી સ્થિતિ બિલકુલ નથી. અમે એ જોવામાં અસમર્થ છીએ કે આ નિર્ણય અરજદારને કેવી રીતે ઉપયોગી થઈ શકે. પાંડમ ટી કંપની લિમિટેડ, બાબતમાં એ.આઈ.આર. (૧૯૭૪) કલકત્તા ૧૭૦ નો નિર્ણય બેલેન્સ શીટ કેવી રીતે વાંચવી જોઈએ તેની રીત સંબંધિત છે અને તેને આ કેસ સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. શિખરચંદ અને અન્ય વિરુદ્ધ એમએસટી બારી બાઈ અને અન્ય, એ.આઈ.આર. (૧૯૭૪) એમ.પી. ૭૫ નો નિર્ણય એ અસર ધરાવે છે કે આ નિયમ માત્ર પ્લીડિંગ્સમાં કબૂલાતના કિસ્સાઓમાં જ નહીં પરંતુ પ્લીડિંગ્સની બહાર કબૂલાતના કિસ્સામાં પણ રાહત આપવા માટે પૂરતો વ્યાપક છે. સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ મેસર્સ મિડલેન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ અને અન્ય, એ.આઈ.આર. (૧૯૮૮) દિલ્લી ૧૫૩, અને યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ મેસર્સ ફિરોઝ એન્ડ કંપની, એ.આઈ.આર. (૧૯૬૨) જે એન્ડ કે ૬૬ ની

કોઈ પ્રસ્તુતતા હોઈ શકે નહીં કારણ કે તે ઉદ્ભવતા કેસોની હકીકતો અને વર્તમાન કેસની હકીકતો સંપૂર્ણપણે ભિન્ન છે.

અરજદારના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨, રુલ ૬ માં સંદર્ભિત કબૂલાતો આ નિયમ પહેલાંના અન્ય નિયમોમાં સંદર્ભિત અન્ય કબૂલાતો જેવા જ સ્વરૂપની હોવી જોઈએ. સામાન્ય રીતે કબૂલાત ત્યારે ઉદ્ભવે છે જ્યારે ધ એવિડન્સ એક્ટ, ૧૮૭૨ ની કલમ ૧૮ થી ૨૩ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી કોઈપણ પદ્ધતિમાં પક્ષકાર દ્વારા કથન કરવામાં આવે. કબૂલાતો ઘણા પ્રકારની હોય છે: જો તે પ્લીડિંગ્સમાં હોય અથવા પ્રશ્નાવલીના જવાબમાં હોય અથવા ઇનકાર ન કરવાથી પ્લીડિંગ્સમાંથી ગર્ભિત થતી હોય તો તેને રેકર્ડ પર વાસ્તવિક તરીકે ગણી શકાય. બીજું, કરાર અથવા નોટિસ દ્વારા પક્ષકારો વચ્ચે. અમે ધ્યાને લીધું છે કે ચુકાદો પસાર કરવા માટેની કબૂલાત પ્લીડિંગ્સ પર જ આધારિત છે, તેથી સીપીસીના ઓર્ડર ૧૨, રુલ ૬ દ્વારા કયા પ્રકારની કબૂલાતો આવરી લેવામાં આવી છે તેની તપાસ કરવી બિનજરૂરી છે.

અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલની એ દલીલથી અમે પ્રભાવિત નથી કે ઓર્ડર ૧૨ રુલ ૬ ના હેતુ માટે કોઈ કબૂલાત જ નથી, અથવા જો કોઈ કબૂલાત હોય તો તે શરતી છે કારણ કે અમે તેમાં જણાવેલી કોઈપણ શરતો શોધી શકતા નથી અને દાવામાં ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજી ફગાવી દેવાને પણ કોઈ સુસંગતતા નથી. તેથી, અમારો એવો મત છે કે આ કેસ ૩. ૧૦,૦૦૦ નક્કી કરાયેલી એડવોકેટ ફી સાથે રદ કરવાને પાત્ર છે.

અરજી રદ કરવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.